

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: P. Z., narozená dne X,
bytem X,
zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Vlasákem,
sídlem Jankovcova 1518/2, 170 00 Praha 7,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě ze dne 30. 5. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 4. 2022, č. j. X
takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 6. 4. 2022, č. j. X a jemu předcházející rozhodnutí žalované ze dne 27. 12. 2021, č. j. X se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 6 292,- Kč k rukám právního zástupce, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 27. 12. 2021, č. j. X žalovaná odňala žalobkyni invalidní důchod. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň - město totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u žalobkyně činí 25 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles

pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami. V nich žalobkyně uvedla následující: měla za to, že je i nadále považována za invalidní z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu ustanovení § 26 zákona o důchodovém pojištění, neboť je invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, konkrétně se jedná o invaliditu prvního stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu X (Postižení dýchací soustavy), oddíl B (Dolní dýchací cesty), položku 3b (Astma pod částečnou kontrolou) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 20 % až 40 %. Posudkový lékař zvolil na základě doložených lékařských zpráv vzhledem k charakteru zdravotního postižení střed procentního rozmezí, a to konkrétně 25 %.
3. Proti rozhodnutí žalované žalobkyně brojila žalobou. V ní namítla následující: žalobkyně považuje obě rozhodnutí žalované ve věci za nezákonná, kdy sice rozhodnutí žalované po námitkách svým odůvodněním doplňuje nedostatky prvního rozhodnutí, které je přesto svými náležitostmi zcela nepřezkoumatelné. Odůvodnění rozhodnutí žalované po námitkách je stručné. Žádným způsobem není řádně odůvodněno, na základě jakých skutečností dospěla žalovaná k závěru o odnětí invalidního důchodu žalobkyni. Žalovaná se rovněž nedostatečně nevypořádala s námitkami žalobkyně uváděnými během celého řízení. Rovněž se žalovaná dostatečně nevypořádala se všemi lékařskými zprávami předloženými ve správním řízení. Navíc podle žalobkyně nebyl rozpor v rámci vydaných lékařských posudků ze strany žalované dostatečně odůvodněn a zjevná nesourodost v posuzování poklesu míry schopnosti pro účely invalidity a vydání následných rozhodnutí je v rozporu se zásadou legitimního očekávání ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu. Žalovaná dále nemůže klást k tíži žalobkyně skutečnost, že je výdělečně činná a snaží se zajistit výživu svou a svých nezletilých dětí. Pokud nejsou zákonem stanovena omezení týkající se rozsahu požadované povahy pracovního poměru, například délky stanovené pracovní doby, nelze klást k tíži žalobkyně, zda a jakým způsobem je pracovně aktivní. Navíc je nutné zdůraznit, že posuzujícím lékařem bylo současné pracovní zařazení dokonce označeno jako vhodné. Žalobkyně také předložila dvě nové lékařské zprávy: ze dne 20. 4. 2022 od plicní lékařky a ze dne 22. 4. 2022 z ortopedické ambulance.
4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla následující: jakkoliv otázka opodstatněnosti vyslovených výhrad závisí již výlučně na řízení stávajícím, tzn. na krajském soudem vyžádaném odborném stanovisku - odborných stanoviscích (primárně ve formě komisionálního posudku Ministerstva práce a sociálních věcí v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení), vůči některým kritickým výtkám si žalovaná drobnou připomínku přesto dovolí. Konstatoval-li snad lékař okresní správy sociálního zabezpečení stabilně v letech 2013, 2014, 2015 a 2018 pokles pracovní schopnosti žalobkyně o 40 %, pak - přinejmenším vzhledem k jasně předpokládaným kontrolním prohlídkám v budoucnosti - nelze posléze odlišně kvalifikovanou tuto skutečnost (posudkoví lékaři logicky reflektují event. vývoj

zdravotního stavu v čase) eo ipso prohlásit za prohřešek proti § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Řečená názorová pluralita rovněž nezakládá sama o sobě nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Za vcelku nedůvodné má žalovaná i zdánlivé upření práva v kontradikci s § 36 odst. 3 správního řádu. Je záhodno podtrhnout, že podle § 85a odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení se v řízení ve věcech důchodového pojištění nepoužijí mj. pasáže správního řádu o vyjádření účastníku k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním; s posudkem ze dne 28. 3. 2022 byla žalobkyně (včetně zmocněnce) očividně seznámena. K lékařským zprávám ze dnů 20. 4. a 22. 4. letošního roku coby navrženým důkazům bude zároveň vhodné podle žalované pro úplnost podotknout, že zásadně není možné přihlížet k případným změnám zdravotního stavu nastalým po vydání (žalobou) napadeného rozhodnutí (srov. § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), tj. soud uvedené vezme v potaz pouze tehdy, pokud tu půjde o zhodnocení období před zmíněným okamžikem. Namítanou bagatelizaci utrpených obtíží (adekvátní jejich objektivizaci) ponechává žalovaná na žalobním návrhem dovolávaném přezkumu.

5. Na vyjádření žalované žalobkyně reagovala replikou. V ní uvedla následující: žalobkyně nesouhlasí s daným tvrzením žalované. Žalobkyně zejména upozorňuje na skutečnost odklonu od předchozí rozhodovací praxe, a to ale za totožných, dokonce i horších skutkových okolností, zejména co se týče zdravotního stavu žalobkyně. Dále žalobkyně v této věci nerozporuje samotné ustanovení § 85a zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Žalobkyně nadále poukazuje na zásadní vadu řízení, kterou je postup při doručování posudku zn. LPS/2022/170-NR_PLZ_CSSZ ze dne 28. 3. 2022. Ten byl doručen přímo dne 4. 4. 2022 žalobkyni, posudek nebyl doručen vůbec právnímu zástupci žalobkyně, i když byla v té době žalobkyně právně zastoupena. V návaznosti na toto chybné doručování bylo vydáno rozhodnutí, aniž by byl účastník řízení řádně seznámen se všemi podklady pro vydání rozhodnutí. Dále žalobkyně odkazuje na závěry posudku vypracovaného Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 19. 10. 2022, e. č. SZ/2022/1426_PL_25. V něm je přímo uvedeno, že datum vzniku invalidity ke dni 3. 4. 2013 stále trvá, platnost stanovena trvale vzhledem k charakteru onemocnění a jeho dosavadnímu průběhu. Lékařské zprávy ze dnů 20. 4. 2022 a 22. 4. 2022 svým obsahem nejsou natolik odlišné, aby podle jejich obsahu došlo ke změně zdravotního stavu žalobkyně, k tomu nedošlo až po rozhodnutí žalované. Naopak, v případě žalobkyně nedošlo k takovému zlepšení zdravotního stavu, aby bylo rozhodnuto žalovanou tak, jak bylo rozhodnuto, zároveň její zdravotní stav se stále zhoršoval, což žalovaná při svém rozhodování nevzala v potaz. Lékařské zprávy to jen potvrzují.

Posouzení věci

6. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o

69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]

8. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
9. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
10. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
11. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně poklesly o 40 %, a proto se v jejím případě jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobkyně shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl B, položka 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. astma pod částečnou kontrolou, omezení denních aktivit jen při výskytu příznaků a exacerbaci, PEF, FEV1 < 80% náležitých hodnot nebo osobních nejlepších hodnot, denní příznaky více než dvakrát týdně, noční příznaky, potřeba úlevových léků více než dvakrát týdně, tři nebo více exacerbací za rok. Přihlédnuto hlavně k nutnosti systémové kortikoterapie. Na horní hranici taxace hodnoceno s ohledem na postižení levné horní končetiny po zlomenině. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den 3. 4. 2013, tzn. den plicního vyšetření. Platnost posudkovou komisí stanovena trvale.
12. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobkyně pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopna práce ve vlhkém a prašném prostředí, s výkyvy teplot, ve větším kolektivu s rizikem infekce. Schopna práce s dodržением pracovních kontraindikací. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise účastníci řízení nic nenamítli.
13. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 40 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně.
14. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně není invalidní, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst.

1, 3 a 4 s. ř. s.).

15. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobkyně vznikla ke dni 3. 4. 2013 a nadále trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Platnost stanovena trvale vzhledem k charakteru onemocnění a jeho dosavadnímu průběhu.
16. Ve světle shora uvedeného je nadbytečné věnovat se otázce věrohodnosti dalších tvrzení strany žalobkyně, např. ohledně doručování v přezkoumávaném správním řízení.
17. Procesně úspěšná žalobkyně má vůči neúspěšné žalované právo na náhradu řízení (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Žalovaná je proto povinna do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v celkové výši 6 292 Kč za čtyři úkony právní služby po 1 000 Kč spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, sepsu žaloby, písemném podání na Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí a replice žalobkyně [§ 11 odst. 1 písm. a) a písm. d) ve spoj. s § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 3 advokátního tarifu] a čtyři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. To vše navýšeno o daň z přidané hodnoty ve výši 1 092 Kč. Celková výše se tedy rovná částce **6 292 Kč**.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 30. prosince 2022

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně